

Zeleno financiranje

Viri financiranja in finančni instrumenti

Nacionalna okrogla miza o financiranju energetskega prenosa stavb v Sloveniji

12. junij 2024

mag. Iztok Pustatičnik, 12. junij 2024

Vsebina

1. Trajnost v NLB Skupini
2. Stebri trajnostnega razvoja v NLB Skupini
3. Ključni dosežki v letu 2023
4. Zaveze NLB Skupine k podnebni nevtralnosti
5. Zeleno (trajnostno) financiranje
 - 5.1. Presojanje zelenih transakcij
6. Nameni trajnostnega financiranja NLB Skupine
7. Krepitev zaupanja in odločitve o zelenam financiranju

1. Trajnost v NLB Skupini

Implementacija trajnosti v poslovni model NLB Skupine

Priložnosti:

- Tveganja
- Poslovne priložnosti
- Inovacije in tehnološki razvoj
- Konkurenčna prednost
- Upravljanje s talenti

Izpolnjevanje potreb in pričakovanj deležnikov:

- Vlagatelji
- Zaposleni
- zasebniki/fizične osebe
- Podjetja
- Dobavitelji in pogodbeni partnerji
- Regulatorni organi
- Strokovna združenja
- Lokalne skupnosti

Strategija podnebno nevtralnega poslovanja:

- Izkazovanje zavezanosti k nizkoogljičnemu gospodarstvu in financiranju zelenega prehoda
- Prehod operativnih in pripisljivih emisij toplogrednih plinov iz kreditnih in naložbenih portfeljev v usklajenosti s potmi do podnebne nevtralnosti najkasneje do leta 2050

Zaveze NLB Skupine

- Zavezanost k trajnosti in vključevanju ESG zahtev v strategije, odločanje, posojanje in investiranje skladno z cilji trajnostnega razvoja OZN in Pariškim sporazumom

Trajnostne zahteve in finančni okvir NLB Skupine

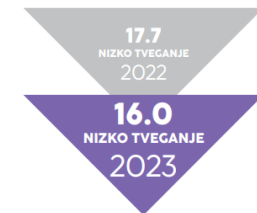
Zaveze v okviru sporazumov, ki jih je NLB podpisala z:

- Evropsko banko za obnovo in razvoj – EBRD
- Multilateralno agencijo za zavarovanje investicij (MIGA)

Izdaja prednostnih zelene obveznic (500 mio €)

Ponovna ocena ESG tveganja

2. Stebri trajnostnega razvoja v NLB Skupini

Vzpostavljeni trije stebri trajnostnega razvoja z jasno postavljenimi cilji

1 TRAJNOSTNO POSLOVANJE

Splošni cilji:

- razogljičenje dejavnosti NLB Skupine z doseganjem ničelnih emisij iz poslovanja do leta 2050 ali prej,
- zagotavljanje pozitivnih vplivov in zmanjšanje negativnih vplivov nefinančnega poslovanja NLB Skupine na ključne deležnike,
- prepoznavanje in zmanjševanje tveganj ter izkoriščanje priložnosti, ki izhajajo iz poslovnih razmerij s ključnimi deležniki in bi lahko vplivale na finančno poslovanje NLB Skupine ali njenih deležnikov.

2 TRAJNOSTNO FINANCIRANJE

Splošni cilji:

- usklajevanje kreditnega in naložbenega portfelja z doseganjem ničelnih neto emisij do leta 2050 ali prej,
- zagotavljanje pozitivnih vplivov s financiranjem trajnostnega prehoda (zelenega in socialnega),
- ugotavljanje in zmanjševanje podnebnih in drugih ESG tveganj v zvezi s krediti ali naložbami NLB Skupine,
- zagotavljanje odgovornega upravljanja sredstev.

3 PRISPEVEK K DRUŽBI

Splošni cilji:

- prizadevanje za uskladitev dejavnosti družbene odgovornosti z vsaj enim ciljem trajnostnega razvoja Združenih narodov,
- ustvarjanje dodane vrednosti z osredotočanjem na resnične družbene potrebe in aktivnim odzivanjem na te družbene potrebe z ustreznimi pobudami in partnerstvi, zlasti na naslednjih področjih:
 - skrb za zaposlene v NLB Skupini,
 - finančna pismenost in mentorstvo,
 - odgovornost do okolja,
 - trajnostno podjetništvo,
 - podpora profesionalnemu in mladinskemu športu,
 - kultura in varstvo kulturne dediščine,
 - dobrotelost.

3. Ključni dosežki v letu 2024

Okolje

Osredotočeni smo na svojo pot, katere namen je najkasneje do leta 2050 uskladiti emisije toplogrednih plinov iz poslovanja in pripadajoče emisije iz naših kreditnih in naložbenih portfeljev s cilji podnebne nevtralnosti.

Prvo Poročilo o razkritju prizadevanj k podnebni nevtralnosti NLB Skupine in določitev ciljev za razogljičenje portfelja za prve štiri sektorje

EUR

287 mio

novega trajnostnega financiranja, ki podpira naše stranke na njihovi poti zelene preobrazbe

EUR

500 mio

referenčna nominalna vrednost prve izdaje prednostnih zelenih obveznic

EUR

93 mio

neto sredstev v upravljanju v dveh podskladih, ki spodbujata okoljske in družbene značilnosti

10.999 ktCO₂eq

financiranih emisij (obseg 1, obseg 2)

19,4 ktCO₂eq

emisij iz poslovanja

7,6 %

letno zmanjšanje emisij iz poslovanja

100 %

brezogljične električne energije v nepremičninah, ki so v lasti NLB in NLB Komercialne banke, ter 62 % na ravni NLB Skupine

15 %

zmanjšanje porabe električne energije na ravni NLB Skupine

Družba

Z odgovornim vključevanjem deležnikov prispevamo k družbeni uspešnosti.

+ 6 odstotnih točk

povečanje zadovoljstva zaposlenih (+27 odstotnih točk glede na izhodiščno leto 2015)

+ 8 točk

povečanje kazalnika verjetnosti priporočila strank (Net Promotor Score)

334.430

skupnih ur usposabljanja ali **43,65 ure** oziroma **7,2 dneva** usposabljanja na zaposlenega (povečanje za 94 % glede na leto 2022: **22,4 ure**)

+ 1.000

zaposlenih je aktivno sodelovalo na Festivalu trajnosti, namenjen krejitvi ozavešanja o trajnostnem razvoju

Številne aktivnosti za izboljšanje digitalne in finančne izobraženosti strank, mladih in starejših so bile izvedene po vsej Skupini

Več kot EUR

1,35 mio

donacij humanitarnim organizacijam v regiji

EUR

9,5 mio

donacij za ublažitev negativnih posledic poplav v Sloveniji

Opombe:

(1) Emisije iz poslovanja vključujejo podatke 20 članic NLB Skupine, vključno z bankami, ki pomembno vplivajo na obseg emisij. Emisije iz poslovanja vključujejo obseg 1 in obseg 2, omejen obseg 3 – brez kategorije 15.

(2) Financirane (porfeljske) emisije zajemajo emisije strank oz. transakcij v portfelju, obseg 1, obseg 2, in obseg 3.

Upravljanje

Zavezani smo najvišji ravni standardov korporativnega in trajnostnega upravljanja.

16,0 (nizko tveganje)

po oceni ESG Risk Rating, ki jo izdaja Sustainalytics (izboljšanje za 1,7 točke)

56 % žensk

in all na vseh vodstvenih položajih v NLB Skupini (enako kot leta 2022)

40 % žensk

v nadzornem svetu NLB

7.572 skupnih ur

usposabljanja o trajnostnem razvoju ali **0,99 ure** na zaposlenega usposabljanja (povečanje za 420 % v primerjavi z letom 2022: 1.452)

Dodatno nadgrajeno upravljanje ESG tveganj

Okrepljeno upravljanje trajnosti z

nadgrajeno Politiko trajnostnega razvoja in drugimi internimi akti

4. Zaveze NLB Skupine k podnebni nevtralnosti

Zelena obveznica

- izdaja v višini 500 mio €
- podpora primernih zelenih projektov (okvir za zeleno obveznico [nlb-green-bond-framework.pdf](#))
- dospetje 27.7.27 (možnost predčasnega izplačila 27.6.26)

Sistem upravljanja okolja in družbe (ESMS)

Celovit sistem upravljanja s tveganji NLB Skupine

EBRD zahteve
MIGA zahteve

Implementacija trajnosti v poslovni model NLB Skupine

NZBA (1/2)

- 4 sektorji (proizvodnja električne energije, železo in jeklo, poslovne in stanovanjske nepremičnine)
- Usklajenost s ciljem globalnega segrevanja do 1,5 °C
- zaveze trajnostnega financiranja do leta 2030 1,9 mrd €

NZBA (2/2)

- 30 % novih odobrenih kreditov energetske učinkovitosti poslovnim stavbam
- 15 % novih hipotek v najvišjem energetske razredu (A,B)
- Namera objave preostalih sektorjev (cement, plin, cestni tovorni promet, kmetijstvo, ...)

5. Zeleno (trajnostno) financiranje

5.1. Presojanje zelenih transakcij

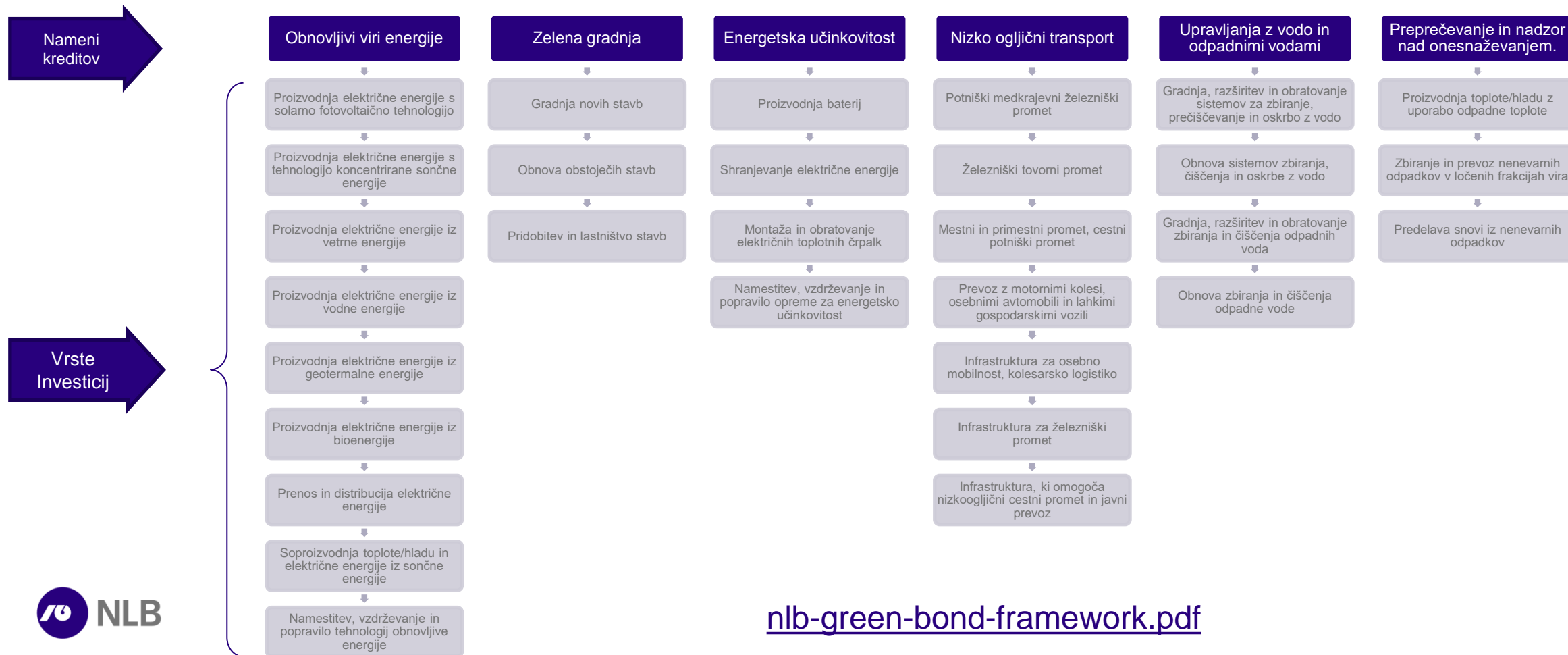
- Pri obvladovanju ESG tveganj je potrebna integracija okoljskih in družbenih tveganj v poslovanje bank
- Pri zelenem financiranju so potrebne dodatne informacije o zelenem namenu in učinkih transakcije na okolje

- **Podatki o transakciji** – podatek o namenu financiranja
- **Podatku o učinku transakcije**
 - preverjanje izpolnjevanje kriterijev za znaten prispevek k okoljskemu cilju (cilji opredeljeni v okvirju zelene obveznice, EU Taksonomiji,
 - izpolnjevanja kriterijev (opredelitev do kriterijev in dokazil) za prispevek k določenem okoljskemu cilju je transakcija opredeljena kot zeleno financiranje
- Zeleno financiranje ima (trenutno v NLB) **ugodnejše pogoje financiranja** v primerjavi z redno ponudbo banke, ki se bodo z leti še razvijali.

6. Nameni trajnostnega financiranja NLB Skupine

NLB Skupina ima v svojem okvirju zelenih obveznic opredeljenih 6 različnih namenov zelenih kreditov in 30 različnih vrst investicij (EU Taxonomy)

6. Nameni trajnostnega financiranja NLB Skupine

6.2. Primeri zelenega financiranja – gradnja novih zelenih stavb / obnove

- Pri zelenem financiranju zelene gradnje so potrebne dodatne informacije iz energetske izkaznici zgradbe, izkaza o energetskih lastnostih stavbe

Zeleni namen

- Zelena gradnja

Zelena vrsta investicije

- (7.1.) Gradnja novih zelenih stavb
- (7.2.) Obnova obstoječih stavb
- (7.7.) Pridobitev in lastništvo novih zelenih stavb
- (7.1) Construction of new buildings
- (7.2.) Renovation of existing buildings
- (7.7.) Acquisition and ownership of buildings

Podatki v dokumentaciji:

- Energetska izkaznica (pred in po obnovi)
- Izkaz o energetskih lastnostih stavbe
 - Površina stavbe
 - Letnik izgradnje stavbe
 - Potreba po porabi primarne energije

Ocenjeni vplivi

- Poraba primarne energije na v kW/m2 stavbe

Višina investicije

- Višina celotne investicije brez DDV

6. Nameni trajnostnega financiranja NLB Skupine

6.3. Primeri zelenega financiranja – gradnja novih zelenih stavb

▪ Kriteriji za ustreznost novih zelenih zgradb

Potrebne informacije	Stanovanjske stavbe		Nestanovanjske stavbe		Stavbe večje od 5000 m2	
	zgrajena po 31.12.2020	zgrajena pred 31.12.2020	zgrajena po 31.12.2020	zgrajena pred 31.12.2020	zgrajena po 31.12.2020	zgrajena pred 31.12.2020
Energetska izkaznica stavbe						
Izkaz o energetskih lastnostih stavbe						
Vsebuje informacije o						
- površini stavbe						
- letniku izgradnje						
- predvideni porabi primarne energije						
Merila za upravičenost						
Meja Primarne energije [kWh/m2] za skoraj nič energijsko stavbo	75,0	EPC ≥ 'A'	55,0	EPC ≥ 'A'		
-10% manjše od meje primarne energije za skoraj nič energijsko stavbo	67,5	Zgornjih 15% nacionalnega stavbnega fonda (81 kWh/m2)	49,5	Zgornjih 15% nacionalnega nestavnega fonda (81 kWh/m2)		
Energetske izkaznice	- BREEAM 'Excellent' - LEED 'Gold' - DGNB 'Gold' - HQE 'Excellent'		- BREEAM 'Excellent' - LEED 'Gold' - DGNB 'Gold' - HQE 'Excellent'			

6. Nameni trajnostnega financiranja NLB Skupine

6.4. Primeri zelenega financiranja – zelena prenova stavb

▪ Kriteriji za ustreznost pri prenovi starih zgradb

Potrebne informacije

Stanovanjske / nestanovanjske stavbe

Energetska izkaznica stavbe pred prenovno / po prenovi

Izkaz o energetskih lastnostih stavbe pred prenovno / po prenovi

Vsebuje informacije o

- površini stavbe
- predvideni porabi primarne energije

Merila za upravičenost

zmanjšanje povpraševanja po primarni energiji za vsaj 30 %

Energetske izkaznice

- Energetske izkaznice
- BREEAM 'Excellent'
 - LEED 'Gold'
 - DGNB 'Gold'
 - HQE 'Excellent'

6. Nameni trajnostnega financiranja NLB Skupine

6.5. Primeri zelenega financiranja – vgradnja energetske učinkovite opreme (toplotne črpalke)

- **Potrebne dodatne informacije** glede energetske učinkovitosti električnih toplotnih črpalk

Zeleni namen

- Energetska učinkovitost

Aktivnost EU Taxonomy

- 4.16 Vgradnja in obratovanje električnih toplotnih črpalk
- 4.16. Installation and operation of electric heat pumps

Višina investicije

- Celotni znesek investicije brez DDV

Podatki v dokumentaciji

- Informacija, da financiramo toplotno črpalko.
- Informacija, da so izpolnjeni minimalni standardi energetske učinkovitosti fulfillment of Regulation 813/2013 criteria for heat pumps).
- energijski razred nove toplotne črpalke;
- tip stavbe, ki jo ogreva toplotna črpalka (enoslojna stavba, večnadstropna stavba, hala z malo okni);
- velikost ogrevane površine, ki jo ogreva toplotna črpalka v m²

Ocenjeni vplivi (izračunani na podlagi greenchecker.eib.org):

- Prihranek CO₂ v kg CO₂e/leto / CO₂ savings per year (kg CO₂/year)
- Prihranek primarne energije v kWh/leto / Primary energy savings per year (kWh/year)

[EIB Green Eligibility Checker](#)

6. Nameni trajnostnega financiranja NLB Skupine

6.6. Primeri zelenega financiranja – vgradnja energetske učinkovite opreme (okna)

- **Potrebne dodatne informacije** o vrsti upravičenih vgrajenih oken, površini ter ocenjenih vplivih na okolje

[EIB Green Eligibility Checker](#)

Zeleni namen

- Energetska učinkovitost

Aktivnost EU Taxonomy

- 7.3 Namestitev, vzdrževanje in popravilo opreme za energetska učinkovitost
- 7.3. Installation, maintenance, and repair of energy efficiency equipment

Podatki v dokumentaciji

- Predračun
- Kvadratura zamenjanih oken v m²
- Vrsta upravičenih vgrajenih oken
 - Dvojno zastekljena okna
 - Trojno zastekljena okna
 - Dvojno zastekljena okna z zaščitnim premazom
 - Trojno zastekljena okna z zaščitnim premazom

Kateri vir energije se uporablja za ogrevanje

- Biomasa
- Premog
- Nafta
- kurilno olje
- Električna, LPG, Plin, ostalo

Ocejeni vplivi (izračunani na podlagi greenchecker.eib.org):

- Prihranek CO₂ v kg CO₂e/leto / CO₂ savings per year (kg CO₂/year)
- Prihranek primarne energije v kWh/leto / Primary energy savings per year (kWh/year)

6. Nameni trajnostnega financiranja NLB Skupine

6.7. Primeri zelenega financiranja – vgradnja ostale energetske učinkovite opreme

▪ Seznam energetske učinkovite opreme

- Izolacija (16 cm ali ostale tehnične lastnosti)
- Okna (max $U=1 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K})$ - TSG-1-004, str 76)
- Zunanja vrata (max $U=1 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K})$ - TSG-1-004, str 76)
- LED razsvetljava (A or B energy class of lights)
- Klimatske naprave (A+++, A++ classes)
- ...

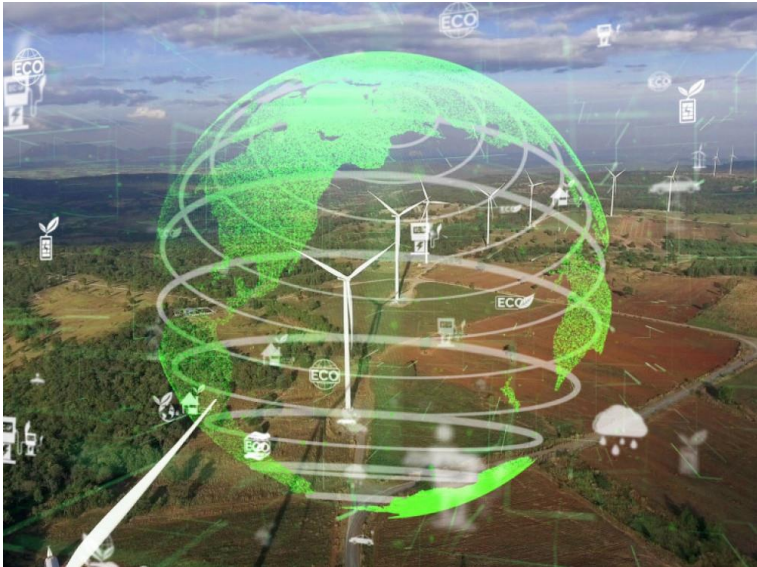
[EIB Green Eligibility Checker](#)

6. Nameni trajnostnega financiranja NLB Skupine

6.8. Izzivi

- Računske in merjene energetske izkaznice – možnost razlik
- Standardi skoraj nič energijske stavbe
- Zgornjih 15% nacionalnega stanovanjskega in ne-stanovanjskega fonda
- **Certificiranje**
 - Stroški pridobitve (BREEAM, LEED, DGNB, HQE)
 - Stroški gradnje
- **Spodbude za prenavo**
 - Zakonodaja glede potrebne prenavne zgradb
 - Garancijske sheme
 - Spodbude

7. Krepitev zaupanja in **odločitve o zelenem financiranju**

- V korporativnem bančništvu NLB Skupine **financirali že 168 uspešnih zelenih zgodb v regiji (81 v Sloveniji)**
- V letu 2023 financirali
 - **94 zelenih projektov (41 v Sloveniji)**
 - **portfelj financiranja podjetij več kot 330 mio €**
- **Individualen** pristop
- **Dolgoročno** partnerstvo
- Pomembne **vse informacije**
- Moratorij, **zavarovanje**, refinanciranje
- **V sodelovanju s strokovnimi svetovalci NLB Skupine iskanje optimalnih zelenih rešitev, kot so**
 - Kako postati energetske učinkovito podjetje?
 - Kako si vzpostaviti lastno proizvodnjo elektrike iz obnovljivih virov energije? ...

Vprašanja in komentarji?

Hvala